

Avdelning
Analysavdelningen
Handläggare
Niklas Karlsson
08-56 30 87 88
niklas.karlsson@uka.se

Datum/ löpunummer 2014-12-16 / 12

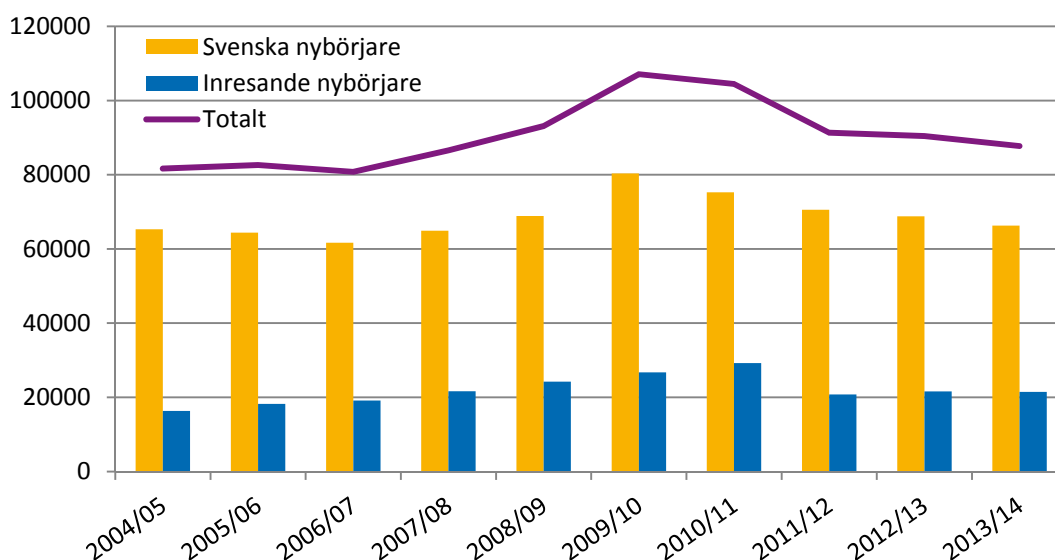
Universitetskanslersämbetets statistiska analyser är en av formerna för att löpande redovisa utvecklingen inom utbildningen på grundnivå och avancerad nivå samt på forskarnivå. Analyserna innefattar även utvecklingen inom personalområdet och högskolans ekonomi.

Antalet nybörjare i högskolan fortsätter att minska

Läsåret 2013/14 började 87 700 nya studenter att studera vid svenska universitet och högskolor. För fjärde året i rad fortsätter antalet nybörjare att minska. Läsåret 2013/14 minskade antalet nybörjare med 3 procent och sedan toppåret 2009/10 har antalet nybörjare minskat med 18 procent eller 19 400. Preliminära uppgifter för hösten 2014 visar att minskningen fortsätter.

I denna analys redovisas statistik över nybörjare i högskolan för läsåret 2013/14 samt preliminära uppgifter för hösten 2014. Det totala antalet nybörjare minskade med 3 procent mellan läsåren 2012/13 och 2013/14 (figur 1). Antalet svenska nybörjare har minskat flera år i rad, mellan de två senaste läsåren med 3,7 procent, trots rekordnivåer i antalet sökanden. Inför höstterminen 2014 har totalt sett fler studenter blivit antagna, men andelen antagna utan tidigare erfarenhet av högskolestudier har samtidigt minskat.¹

Bland inresande högskolenybörjare ökade antalet 2012/13 efter att ha minskat kraftigt med 30 procent 2011/12 då studieavgifter infördes. 2013/14 minskade dock antalet inresande nybörjare något. Fram till införandet av studieavgifter var en majoritet av de inresande nybörjarna män (53 procent 2010/11), men därefter utgör kvinnor en majoritet bland inresande nybörjare (53 procent 2013/14).

Figur 1: Antal nybörjare i högskoleutbildning läsåren 2004/05 – 2013/14.

¹ Statistiskt meddelande: Sökande och antagna till högskoleutbildning på grundnivå och avancerad nivå höstterminen 2014 (UF 46 SM 1401).

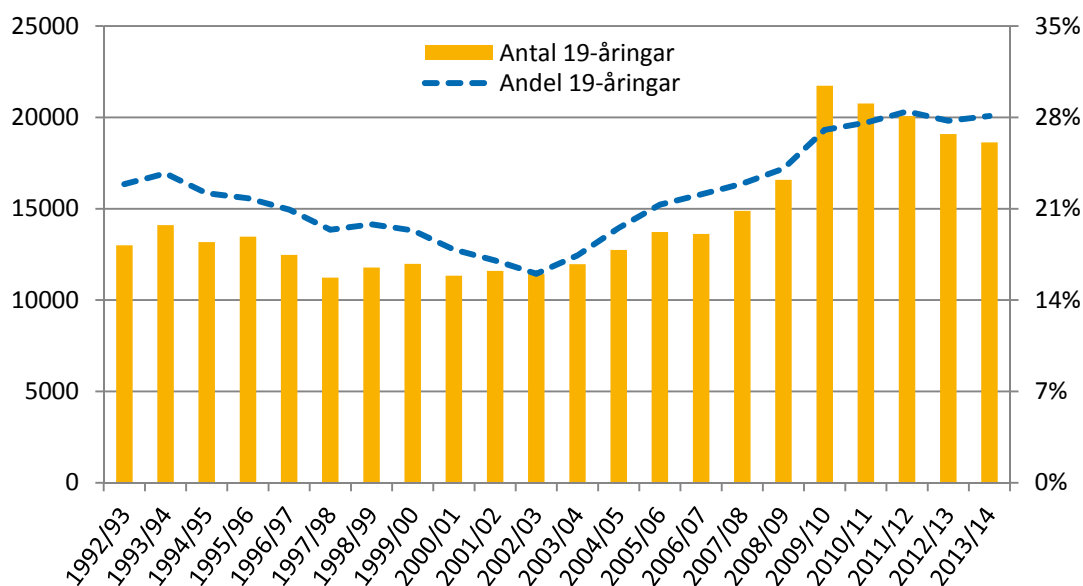
Datum
2014-12-16

Reg.nr
52-5-14

Minskningen av antalet nybörjare utgörs av en minskning på såväl fristående kurser som på program mot högskoleexamen. Samtidigt har antalet nybörjare på program som leder till yrkesexamen, kandidatexamen, magisterexamen och masterexamen ökat. De programbundna utbildningarna fortsätter alltså att öka medan färre studenter börjat läsa fristående kurser.

Färre 19-åringar men fortfarande en stor del av högskolenybörjarna

Under de senaste fyra läsåren har andelen 19-åringar bland de svenska högskolenybörjarna legat kring 28 procent efter att ha stigit från 16 procent 2002/03 (figur 2). Flest 19-åringar bland högskolenybörjarna var det läsåret 2009/10 vilket sammanföll med ett ovanligt stort antal 19-åringar i befolkningen. Därefter har antalet 19-åringar bland högskolenybörjarna minskat samtidigt som de blivit färre i befolkningen. Sedan toppåret 2009/10 har andelen 19-åringar som påbörjat högskoleutbildning minskat med en procent, från 16,2 till 15,2 procent. Sett historiskt är andelen 19-åringar som påbörjar högskoleutbildning dock hög, mellan 1992/93 och 2007/08 var det 11-13 procent som påbörjade en högskoleutbildning. 19-åringarna tillsammans med 20- och 21-åringarna utgjorde tillsammans 59 procent av alla högskolenybörjarna läsåret 2013/14.

Figur 2: Antalet 19-åringar samt andel 19-åringar av alla svenska högskolenybörjare läsåren 1992/93 – 2013/14

Färre svenska och fler inresande nybörjare hösten 2014

Det totala antalet nybörjare fortsatte alltså att minska läsåret 2013/14 jämfört med tidigare år. Preliminära uppgifter visar att minskningen även fortsätter hösten 2014 då antalet nybörjare minskat med 2 procent jämfört med hösten 2013. Minskningen bland svenska studenter uppgår till 3,7 procent och bland de svenska 19-åringarna uppgår minskningen till 10 procent. Inresande nybörjarstudenter ökar däremot med lite mer än 4

Datum
2014-12-16

Reg.nr
52-5-14

procent jämfört med hösten 2013 och utgör 22,6 procent jämfört med 21,3 procent hösten 2013.

Fler nybörjare på yrkesprogram 2013/14 och hösten 2014

Under de senaste två läsåren har antalet nybörjare på yrkesprogram ökat, även inför hösten har det skett en ökning jämfört med samma period föregående år. Nybörjare på civilingenjörs- och högskoleingenjörsutbildningarna samt på läkar-, sjuksköterske- och specialistsjuksköterskeprogrammen ökade under läsåret 2013/14 med 2-7 procent jämfört med föregående år vilket har legat i linje med regeringens ambition att utöka dessa utbildningar. Även hösten 2014 ökade nybörjarna på dessa utbildningar, förutom på civilingenjörsprogrammet som minskar med 3 procent samt läkarprogrammet med 20 färre nybörjare, vilket motsvarar 2 procent.

Bland utbildningarna med inriktning mot yrkesexamen minskade antalet nybörjare mest på civilekonomprogrammet med nästan 30 procent läsåret 2013/14 och preliminära siffror visar på en fortsatt minskning höstterminen 2014. En del lärosäten har genomfört förändringar i sitt utbildningsutbud och erbjuder istället för civilekonomutbildning olika kandidat-, magister- och masterutbildningar i ekonomi, vilket kan förklara en del av minskningen. Även antalet nybörjare på socionomprogrammet minskade 2013/14, men siffrorna för höstterminen 2014 visar på ett nära oförändrat antal nybörjare. Juristprogrammet har haft minskat antal nybörjare under de senaste åren och de preliminära siffrorna visar på ett fortsatt minskat antal.

Lsåret 2013/14 ökade antalet nybörjare på de nya lärarprogrammen, förutom på yrkeslärarprogrammen, samtidigt som antalet nybörjare på det gamla lärarprogrammet fortsatte minska. De preliminära siffrorna för höstterminen 2014 visar att nybörjarna ökar, dock inte på yrkeslärarprogrammet där siffrorna visar på en ytterligare minskning med 16 procent. En mer omfattande analys av lärarprogrammen finns i "Fler sökande, antagna och nybörjare på lärarutbildningarna" (Statistisk analys 2014/11, UKÄ).

Program mot	Nybörjare			Preliminära uppgifter nybörjare		
	2012/13	2013/14	Förändring	HT 2013	HT 2014	Förändring
Civilekonomexamen	2 022	1 481	-27%	1 341	1 242	-7%
Civilingenjörsexamen	7 194	7 343	2%	7 297	7 044	-3%
Högskoleingenjörsexamen	4 416	4 747	7%	4 547	4 603	1%
Juristexamen	1 791	1 767	-1%	1 185	1 105	-7%
Läkarexamen	1 562	1 617	4%	835	815	-2%
Sjuksköterskeexamen	5 175	5 385	4%	2 735	2 794	2%
Socionomexamen	2 604	2 406	-8%	1 602	1 610	0%
Specialistsjuksköterskeexamen	2 137	2 283	7%	1 808	1 831	1%
<i>Lärarexamina</i>						
Förskollärarexamen	3 358	3 633	8%	2 541	2 622	3%
Grundlärarexamen	3 332	3 389	2%	2 646	2 764	4%
Lärarexamen	961	809	-16%	504	627	24%
Speciallärarexamen	504	526	4%	550	594	8%
Yrkeslärarexamen	642	641	0%	438	366	-16%
Ämneslärarexamen	3 439	3 623	5%	3 233	3 690	14%

Tabell: Antal nybörjare på de stora yrkesexamensprogrammen och lärarprogrammen läsåren 2012/13 och 2013/14 samt preliminära uppgifter för hösten 2013 och 2014. En mer omfattande lista på yrkesprogram finns i bilaga 1.

Datum
2014-12-16

Reg.nr
52-5-14

Fortsatt fler nybörjare på masterprogram

Mastersexamen infördes i den svenska högskolan 2007 och fram till läsåret 2010/11 ökade antalet nybörjare på dessa program. I samband med att studieavgifter infördes för vissa inresande studenter minskade antalet nybörjare på masterprogram kraftigt, men har sedan dess ökat. Lsåret 2013/14 ökade nybörjarna med 10 procent och inför hösten visar siffrorna på en ökning med 4 procent. Även kandidat- och magisterprogrammen tappade nybörjare när studieavgifter infördes, men har sedan dess ökat igen. Lsåret 2013/14 ökade antalet nybörjare på dessa program, men de preliminära siffrorna för hösten 2014 visar en minskning med 2 respektive 9 procent. Högskoleexamensprogrammen har tappat nybörjare under de senaste läsåren och hösten 2014 var minskningen 18 procent. Trots fler nybörjare på kandidat-, magister-, och masterprogrammen är antalet nybörjare på de generella programmen fortfarande lägre än innan studieavgifterna infördes hösten 2011.

Program mot	Nybörjare			Preliminära uppgifter nybörjare		
	2012/13	2013/14	Förändring	HT 2013	HT 2014	Förändring
Högskoleexamen	3 198	2 907	-9%	2 952	2 434	-18%
Kandidatexamen	25 798	26 278	2%	26 722	26 153	-2%
Magisterexamen	3 798	4 041	6%	3 832	3 489	-9%
Masterexamen	11 267	12 396	10%	11 758	12 283	4%

Tabell: Antal nybörjare på program mot generella examina läsåren 2012/13 och 2013/14 samt preliminära uppgifter för hösten 2013 och 2014.

Information om uppgifterna

De preliminära uppgifterna för höstterminen 2014 täcker mer än 95 procent av alla registreringar på hösten och inkluderar antalet nybörjare till och med den 15 oktober.

Datum
2014-12-16

Reg.nr
52-5-14

Bilaga 1: Nybörjare på yrkesprogram

Program mot	Programnybörjare			Preliminära uppgifter programnybörjare		
	2012/13	2013/14	Förändring	HT 2013	HT 2014	Förändring
Agronomexamen	155	162	5%	158	166	5%
Apotekarexamen	301	300	0%	202	191	-5%
Arbetssterapeutexamen	554	507	-8%	324	358	10%
Arkitektexamen	394	345	-12%	344	333	-3%
Audionomexamen	111	115	4%	118	108	-8%
Barnmorskeexamen	312	288	-8%	132	133	1%
Biomedicinsk analytikerexamen	618	641	4%	579	574	-1%
Brandingenjörsexamen	85	82	-4%	82	77	-6%
Civilekonomexamen	2 022	1 481	-27%	1 341	1242	-7%
Civilingenjörsexamen	7 194	7 343	2%	7 297	7044	-3%
Dietistexamen	97	122	26%	57	49	-14%
Folkhögskollärarexamen	59	56	-5%	40	40	0%
Fysioterapeutexamen	675	687	2%	372	372	0%
Förskollärarexamen	3 358	3 633	8%	2 541	2622	3%
Grundlärarexamen	3 332	3 389	2%	2 646	2764	4%
Hortonomexamen	11	14	27%	13	12	-8%
Högskoleingenjörsexamen	4 416	4 747	7%	4 547	4603	1%
Juristexamen	1 791	1 767	-1%	1 185	1105	-7%
Jägmästarexamen	82	86	5%	86	78	-9%
Landskapsarkitektexamen	117	118	1%	118	119	1%
Landskapsingenjörsexamen	45	45	0%	45	45	0%
Lantmästarexamen	50	50	0%	50	0	-100%
Logopedexamen	153	189	24%	148	169	14%
Läkarexamen	1 562	1 617	4%	835	815	-2%
Lärarexamen	961	809	-16%	504	627	24%
Officersexamen	95	101	6%	85	97	14%
Optikerexamen	81	78	-4%	77	81	5%
Ortopedingenjörsexamen	24	38	58%	38	33	-13%
Psykologexamen	678	708	4%	466	468	0%
Psykoterapeutexamen	284	227	-20%	98	114	16%
Receptarieexamen	260	322	24%	248	257	4%
Röntgensjuksköterskeexamen	234	251	7%	222	230	4%
Sjukhusfysikerexamen	52	57	10%	49	68	39%
Sjuksköterskeexamen	5 175	5 385	4%	2 735	2794	2%
Sjöingenjörsexamen	135	135	0%	134	120	-10%
Sjökaptenexamen	184	160	-13%	94	149	59%
Skogsmästarexamen	54	50	-7%	50	54	8%
Skogsteknikerexamen	0	25				
Socionomexamen	2 604	2 406	-8%	1 602	1610	0%
Specialistsjuksköterskeexamen	2 137	2 283	7%	1 808	1831	1%
Speciallärarexamen	504	526	4%	550	594	8%
Specialpedagogexamen	437	399	-9%	404	527	30%
Studie- och yrkesvägledarexamen	290	265	-9%	284	279	-2%
Tandhygienistexamen	253	242	-4%	250	266	6%
Tandläkarexamen	348	353	1%	219	214	-2%
Tandteknikerexamen	86	77	-10%	81	80	-1%
Veterinärexamen	108	100	-7%	102	98	-4%
Yrkeslärarexamen	642	641	0%	438	366	-16%
Ämneslärarexamen	3 439	3 623	5%	3 233	3690	14%